

รายงานสรุปการรับคณะ JAIS GLIK Fall 2018

โครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
และโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ บ้านปางมะหัน จ.เชียงราย
ระหว่างวันที่ 26 – 30 พฤศจิกายน 2561

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและ ความสำคัญ	- หลักสูตร Global Leaders for Innovation and Knowledge สำหรับผู้เข้าร่วมที่เป็นผู้บริหารระดับกลางขององค์กรต่างๆ จัดโดย Fujitsu-JAIS Foundation - เน้นเรื่องการสร้าง Practical Leader โดยใช้กรอบทฤษฎีเรื่อง Knowledge Creation ของ Dr. Ikujiro Nonaka มาใช้เป็นแกนหลักสูตร - ความร่วมมือระหว่าง Fujitsu-JAIS Foundation กับมูลนิธิฯ มาตั้งแต่ปี 2556 จัดหลักสูตรปีละ 2 ครั้ง คณะเดินทางมาประเทศไทยช่วงเดือนพฤษภาคม และเดือนพฤศจิกายน - โครงการพัฒนาอดอยตุงฯ และโครงการปลูกป่าฯ บ้านปางมะหัน เป็นห้องเรียนสำคัญของหลักสูตรใน Thailand Module
วัตถุประสงค์	- เข้าใจหลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง โครงการพัฒนาอดอยตุงฯ และโครงการขยายผล (เน้นประเด็นเรื่องความเป็นผู้นำ (Phonetic Leader) และนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation))
ระดับเนื้อหา	4
องค์ประกอบ คณะ	- Ms. Naoko Ikari Fujitsu-JAIS Foundation - Mr. Hidekino Kawashima ผู้สังเกตการณ์ - ผู้เข้าร่วมจากประเทศญี่ปุ่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา ออสเตรเลีย สิงคโปร์ ไต้หวัน เวียดนาม เมียนมาร์ ไทย รวมทั้งสิ้น จำนวน 17 ท่าน
เจ้าหน้าที่รับ คณะ	ผู้บรรยายหลัก - คุณสลักจิต มั่นธรรมรักษา ผู้บรรยายและจัดกระบวนการเรียนรู้ - คุณณัฏฐวรรค์ ชันติสิทธิ์ ผู้ประสานงานของมูลนิธิฯ - น.ส.กนกวรรณ รัชตัญญูทิพย์ - น.ส. วิภาวดี พิมลธิติกุล

	- นายอาหมือ เบเซกู - นางสาวลีลา ดวงดำรงค์
หมายเหตุ	คณะร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้บริหารมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ หม่อมหลวงดิศปนัดดา ดิศกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

2. กำหนดการ

Schedule for Study Visit of JAIDS – GLIK FALL 2018
The Mae Fah Luang Foundation
Chiang Rai, Thailand
26th – 30th Nov. 2018

Time	Schedule	Remarks
<u>Monday, 26th Nov. 2018</u>		
18.20	Pick up at the Mae Fah Luang International Airport	(TG 2134)
18.30	Dinner at Tid Doi Tid Din restaurant	
20.30	Depart for Doi Tung Development Project	
21.00	Arrive at Doi Tung Development Project Check in at Doi Tung Lodge	
<u>Tuesday, 27th Nov. 2018</u> <i>Upstream and Midstream Development</i>		
7.00	Breakfast	
8.30	Introduction to the study visit at Doi Tung Briefing on the overview of Doi Tung Development Project and the Mae Fah Luang Foundation Visit the Project's database centre - Since 1988, the centre has been keeping track of socioeconomic and environmental data to assess the project's accountability and development progress.	

	Q&A	
9.30	Visit the Hall of Inspiration – The exhibition shows the characters, philosophies, and working principles of the Royal family, as well as their diligence to find ways to improve the lives and livelihoods of the Thai people in all corners of the Kingdom through simple but effective works. It also shows how the members of the family inspired each other, and how their examples can inspire so many others	
11.00	Talking session with the old generation of Doi Tung	
12.00	Lunch at Sala Leelawadee	
13.00	Depart for Navuti Company's coffee and macadamia plantation Site 1.	
13.10	Visit Navuti Company's coffee and macadamia plantation Site 1, & value-added processing factory. Founded in 1989, Navuti is one of the first public-private partnership and Social Enterprise in Thailand.	
14.40	Depart for villager's coffee plantation	
15.00	Arabica coffee picking activity with the local villagers and Doi Tung coffee farm supporting staff	
17.20	Depart for Doi Tung Development Project	
17.30	At Leisure	
18.00	Dinner	
19.00	Visit the coffee cherry bean processing facilities	Wet mill Process
20.00	Reflection Workshop	

Wednesday, 28th Nov. 2018		
<i>Downstream Development</i>		
7.00	Breakfast	
8.00	Visit Kha Yang Patthana School and Briefing on Education development – This model school combines the Montessori Method, use of technology, and an indigenous curriculum to fit local needs.	Inside and outside School
9.45	Depart for Doi Tung Development Project.	
10.00	Discussion on leadership and practical wisdom with M.L. Dispanadda Diskul, Chief Executive Officer, the Mae Fah Luang Foundation	
11.00	Visit the Royal Villa - The royal residence of HRH the late Princess Mother formerly served as the base of operations and was used to closed observe the development progress. It has since been transformed into a symbol of the Princess Mother's commitment to improving living conditions for the people	
12.00	Lunch	
13.00	Depart for the Sub-district Administrative Organization Office	
13.10	Talking session with local authority and community leaders as well as the new generation of Doi Tung (Sub-district Administrative Organization: SAO)	
14.30	Depart for the Cottage Industry Centre and Outlet	
15.00	Visit Cottage Industry Centre and Outlet – This “mid-stream” phase of development combines local wisdom, particularly of local women, and modern know-how and adds exponential value to hand-made products, making them highly marketable locally and internationally. • Coffee Roasting Facility • Ceramic Factory • Visit The Environmental department • Weaving Factory • Mulberry paper Factory	

17.00	Depart for Doi Tung Development Project	
17.30	At Leisure	
18.00	Dinner	
19.00	Reflection Workshop	
<u>Thursday, 29th Nov. 2018</u>		
<i>MFLF Leaders, Continuity and Extension Project</i>		
07.00	Breakfast	
09.00	Depart for Pang Mahan Reforestation site – This extension reforestation project from Doi Tung defines the “upstream phase” of development which emphasizes collaboration and trust building with communities and local authorities, instilling in them a sense of project ownership; effective use of natural resource and existing local wisdom to sustain their well-being; and the importance of coexistence between people and nature.	
10.30	Visit Pig Bank at Pang Mahan Village	
12.00	Lunch	
13.00	Briefing on Mae Fah Luang Reforestation Model	
13.30	Discussion with local leaders and representatives	
14.00	Reflection Workshop	
16.30	Depart for the Doi Tung Development Project	
19.00	Special dinner with MFLF’s executives	
<u>Friday, 30th Nov. 2018</u>		
07.00	Breakfast and check out	
09.00	Briefing on the work of Mae Fah Luang Foundation in Sustainable Alternative Livelihood Development beyond Doi Tung	
10.00	Preparation for group presentation	

12.00	Lunch	
13.00	Depart for the military base	
13.30	Visit Doi Chang Moob military base	
14.00	Depart for the Mae Fah Luang International Airport	
15.30	Depart for Bangkok 16.20	PG 234

3. สรุปเนื้อหาและประเด็นการศึกษาดูงาน

วันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2561

- รับฟังบรรยายสรุปโครงการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวงและโครงการขยายผล

รับฟังบรรยายสรุปหลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง โดยคุณสลักจิต มั่นธรรมรักษา และเริ่มกระบวนการเรียนรู้และ
ศึกษาดูงาน ณ ห้องประชุมวีไอพี อาคารเอนกประสงค์

- เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจ

เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจ

- ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้อาวุโสของโครงการพัฒนาออยตุงฯ

ร่วมพูดคุยกับผู้อาวุโสของโครงการพัฒนาออยตุงฯ 1. นางอรรรณ โสภณอำนาญกิจ ชาวอาข่า
2. นายชำนาญ อภิสุนทรกุล ชาวอาข่า 3. นาย จะคือ ลาหู่ นะ ชาลาคู

ประเด็นคำถาม-ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	ก่อนที่จะมีโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ชาวบ้านในพื้นที่ทำอาชีพอะไร และเพราะอะไร	● สมัยก่อนที่โครงการยังไม่เข้ามา เราไม่มีความรู้อะไรเลย เราไม่รู้ภาษา ไม่มีเอกสารสิทธิ์ เราไม่ได้เรียนหนังสือ เราป่วยเราไม่ได้ไปหาหมอ เราใช้ฝิ่นในการรักษาเวลาเราป่วย แม้แต่ค่าใช้จ่ายในครอบครัวของเราก็คือการปลูกข้าว ข้าวโพดและ ปลูกฝิ่นขายเท่านั้นเอง ● ชาวบ้านในพื้นที่ ต้องดำรงชีวิตอยู่อย่างหวาดกลัวในป่าเท่านั้น ไม่สามารถออกจากพื้นที่ได้เพราะกลัวโดนตำรวจจับ เราจึงต้องหากินกับป่า ต้องทำไร่เลื่อนลอย ต้องตัดไม้ทำลายป่ามาเผาฟันขาย การปลูกฝิ่นก็คิดเอาน้ำยางฝิ่นขายให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อถึงบ้าน ● วัยรุ่นผู้ชายพอเริ่มเป็นวัยรุ่นก็รับจ้างเป็นคาราวานดูแลกองกำลังชนยาเสพติดเราก็ต้องทำเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว เพราะเราไม่ได้เรียนหนังสือ และเพราะเราไม่มีทางเลือก
2	ก่อนโครงการเข้ามา ชาวบ้านขาดทักษะต่างๆ ในการทำงาน แต่สามารถเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างไร	● ความจริงแล้วพวกเราได้ทดลองงานกับโครงการๆ ก่อนที่จะมาเป็นลูกจ้างทำงานแบบปัจจุบัน เพราะก่อนที่จะมีโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย หรือว่าโรงงานคั่วกาแฟ เรายังรับจ้างโครงการเก็บเมล็ดกาแฟและแมคคาเดเมียมาก่อน พอมีโรงงานทอผ้าเราก็ไปขอยางทำ เรารู้สึกชอบแล้วก็เลยฝึกฝนจนสามารถทำได้ดีทำให้กลายเป็นงานประจำของเรา
3	ก่อนที่จะมีโครงการพัฒนาดอยตุงฯ เกิดขึ้น ชาวบ้านรู้จักสมเด็จพระเจ้าตาก่อนหรือไม่	● เราไม่เคยรู้จักเลยว่า สมเด็จพระเจ้าตากเป็นใคร เราไม่มีไฟฟ้า ไม่มีน้ำประปา ไม่มีทีวีดู ไม่สามารถรับข่าวสารจากภายนอกได้เลย
4	ทำไมชาวบ้านจึงเชื่อว่า โครงการพัฒนาดอยตุงฯ จะเข้ามาพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ได้	● เมื่อก่อนมีโครงการต่างๆ จากในเมืองเข้ามาในหมู่บ้านมากมาย เอาสิ่งของมาให้มากมาย ไม่นานก็หายไปแต่พอมีโครงการพัฒนาดอยตุงฯ เจ้าหน้าที่โครงการเดินทางมาถึงที่บ้านเรา เข้ามาพูดคุยทำความเข้าใจกับชาวบ้าน มาทำงานร่วมกับชาวบ้าน ให้ความช่วยเหลือในด้านที่เราขาด เช่น พาหมอมารักษาพวกเรา และยังสอนงานให้ชาวบ้าน ให้สิทธิทางสังคมเพิ่มขึ้น ให้มีที่อยู่

		อาศัย ที่ทำกิน ให้โอกาสทางการศึกษา และ สาธารณูปโภคจำเป็นต่าง ๆ ทำให้เรามีโอกาสและ ทางเลือกในการดำรงชีวิตเหมือนคนพื้นราบ ทำให้เราได้ เห็นว่าชีวิตและความเป็นอยู่ของเรามีการพัฒนาดีขึ้น อย่างไร
5	ในสมัยที่เริ่มมีโครงการฯ เคยมี คนต่อต้านโครงการฯ หรือไม่	ในสมัยที่โครงการเข้ามาใหม่ๆ พวกเราไม่ได้คิดจะ ต่อต้าน แต่กลับกลัวมากกว่า เพราะมีข่าวลือจาก ชาวบ้านว่าโครงการเข้ามาแล้วจะมาผลักดันเราออกจาก พื้นที่ และยึดที่ทำกินของพวกเราเพราะเราเห็นเจ้าหน้าที่ เข้ามาในพื้นที่ พาคนติดผิ่นไปบำบัดบ้าง มาบอกให้เลิก ปลูกผิ่นบ้าง พวกเรามีแต่ความกลัว พอผ่านไปสักพัก โครงการให้เราทั้งความเจริญทั้งด้านสุขภาพและพื้นที่ที่ เราอาศัยอยู่ก็เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีด้วยพวกเราถึงได้ เริ่มไว้วางใจในโครงการและไม่รู้สึกกลัวอีกเลย
6	ในระหว่างที่ความเจริญเข้ามาใน พื้นที่มากขึ้น ชาวบ้านในพื้นที่ ยังคงรักษาธรรมเนียมประเพณี แบบชนเผ่าดั้งเดิมไว้หรือไม่	ในสมัยก่อน เรานับถือบรรพบุรุษ ปัจจุบันหลายหมู่บ้าน นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ แต่เรายังรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีของเราไว้อย่างดีแม้จะไม่ได้ทำแบบดั้งเดิม แต่ เทศกาลที่สำคัญๆ ของชนเผ่า เราก็คงสืบสานอยู่ อย่างต่อเนื่องไม่ให้หายไปแม้จะปรับเปลี่ยนไปตามยุค สมัยบ้างก็ตาม
7	อะไรคือจุดเปลี่ยนในชีวิต หลังจากโครงการฯ เข้ามา	- เมื่อรอรรรณ จุดเปลี่ยนของเราก็คือส่งลูกเรียนหนังสือ ได้ทั้ง 4 คน จนจบปริญญาตรีอะ รอรรรณเป็นชาวอาข่า เมื่อก่อน รอรรรณพูดไทยไม่ได้ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ เลยอยากให้ลูกๆ ทั้ง 4 ได้เรียนสูงๆ เพราะจะได้ไม่ ลำบากเหมือนรอรรรณ - ลุงจะคือ จุดเปลี่ยนของชีวิตคือ เลิกเสพติดผิ่น ได้ กลับมาดูแลครอบครัวได้เหมือนเดิม ได้โอกาส มีงานทำ มีบัตรประชาชน ไม่ต้องรับจ้างปลูกผิ่นและอยู่ใน คาราวานยาเสพติดอีกต่อไป - ลุงชำนาญ จุดเปลี่ยนของชีวิตคือ การเลิกปลูกผิ่นและ กลายมาเป็นเกษตรกร ทำแปลงกาแฟอาราบิก้า ในพื้นที่ ของตนเองจากการที่โครงการฯ สร้างงานสร้างรายได้ เลี้ยงดูครอบครัวได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาผิ่น

- ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ บริษัทนุติ ไซต์ 1

เยี่ยมชมแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย และกาแฟอาราบิก้า ดอยตุง ณ บริษัทนุติ ไซต์ 1

ประเด็นคำถาม-คำตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	ได้ค่าจ้างแรงงานรายวันปลูกป่า อนุรักษ์เท่าไร	วันละ 40 บาท
2	ปัจจุบันมีชาวบ้านเป็นเจ้าของแปลง ปลูกแมคคาเดเมียในโครงการกี่ราย	- ยังไม่มี เนื่องจากแมคคาเดเมียเป็นพืชที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง ดูแลรักษายากและความเสี่ยงสูง ให้ผลผลิตช้า เกินกว่ากำลังที่ชาวบ้านสามารถดูแลได้ ทางโครงการฯ จึงยังเป็นผู้รับความเสี่ยงนี้เองก่อน - สำหรับกาแฟอาราบิก้าให้ชาวบ้านดูแลเองแล้ว
3	ทำไมต้องปลูกกาแฟอาราบิก้า	เนื่องจากกาแฟอาราบิก้าเป็นพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีความสูง 800 เมตรขึ้นไปจากระดับน้ำทะเล ปลูกได้ป่าได้และสามารถแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าได้
4	ชาวบ้านขายกาแฟให้ใคร	ชาวบ้านสามารถขายเมล็ดกาแฟหรือให้กับโครงการตามจุดรับซื้อของโครงการ ที่กระจายตามหมู่บ้านในราคาที่เทียบกับราคาตลาด
5	ชาวบ้านไม่ขายกาแฟให้โครงการ ได้หรือไม่	ชาวบ้านสามารถขายกาแฟให้กับพ่อค้ารายอื่นได้ หน้าที่ของดอยตุงคือ การเชื่อมชุมชนดอยตุงกับระบบ

		เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศและโลก ดังนั้น หาก ชาวบ้านมีทางเลือกในการหาตลาดได้เองถือเป็นเรื่องดี เพราะแสดงว่าเขาเหล่านั้นมีศักยภาพ
--	--	---

กิจกรรมเก็บเมล็ดกาแฟอาราบิก้า

- วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม

ช่วงเดือน ตุลาคม – กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวกาแฟอาราบิก้าในพื้นที่
โครงการพัฒนาดอยตุงฯ การเก็บเมล็ดกาแฟเพื่อจำหน่ายให้กับโครงการพัฒนาดอยตุงฯ มีมาตรฐาน
ในการคัดเลือก และรับซื้อเพื่อให้มั่นใจว่าได้กาแฟที่มีคุณภาพดีตั้งแต่เริ่มต้น

เจ้าของแปลง : นางนิตดา และนายสมศักดิ์ อภิสุนทรกุล

พื้นที่ : หมู่บ้านอาข่าปากกล้วย

เนื้อที่ : 5 ไร่

กิจกรรมเก็บเมล็ดกาแฟอาราบิก้าร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่

- เจ้าของแปลงให้คำแนะนำก่อนการลงแปลงเก็บเมล็ดกาแฟ

แนะนำคณะกับเจ้าของแปลงกาแฟ นายสมศักดิ์ อภิสุนทรกุล ชาวบ้านอาข่าปากกล้วย

รับซื้อ

ผลกาแฟเชอร์รี่ที่สุกมากกว่า 80%

ผลสุกแดง

ผลสุกเหลือง

✗ ไม่รับซื้อ ✗

ผลเขียว

ผลสุกน้อยกว่า 80%

ผลมอดเจาะ

ผลแตกเน่า/ไม่สุก

ผลแห้งดำ

ผลลอยน้ำ

คัดออก

เศษหิน

เศษใบไม้

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมกาแฟให้คำแนะนำระหว่างกระบวนการเก็บเมล็ดกาแฟอาราบิก้าด้วยมือ

นำเมล็ดกาแฟทั้งสุกแดงและสุกเหลืองมาผ่านกระบวนการลอยน้ำเพื่อคัดแยกเอาเมล็ดที่ลอยน้ำออก

คัดเมล็ดกาแฟด้วยมือเพื่อคัดแยกเมล็ดที่ยังไม่สุกดีและสิ่งสกปรกออก

คณะร่วมกันเก็บเมล็ดกาแฟ เรียนรู้วิธีการคัดเลือกเมล็ดกาแฟที่สุกพอดี มีคุณภาพ

ชมกระบวนการสีเปลือกกาแฟเชอร์รี่

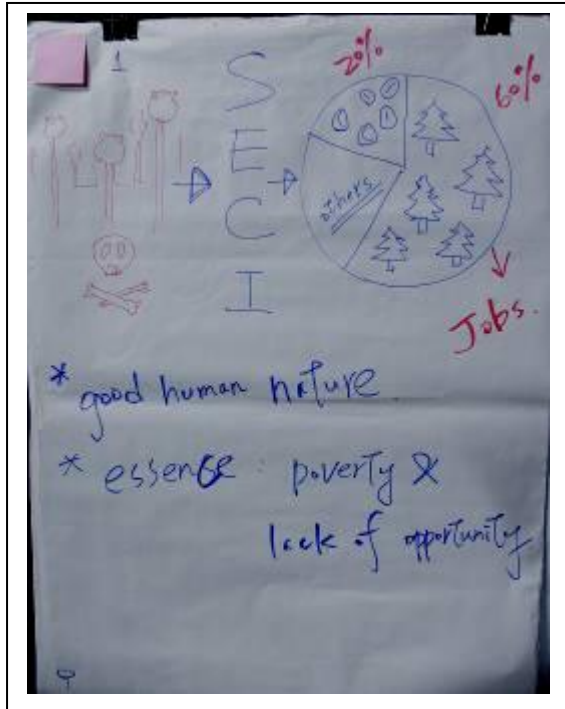

กิจกรรมสรุปบทเรียนประจำวันวันที่ 27 พฤศจิกายน 2561

- สรุปการเรียนรู้ประจำวันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2561

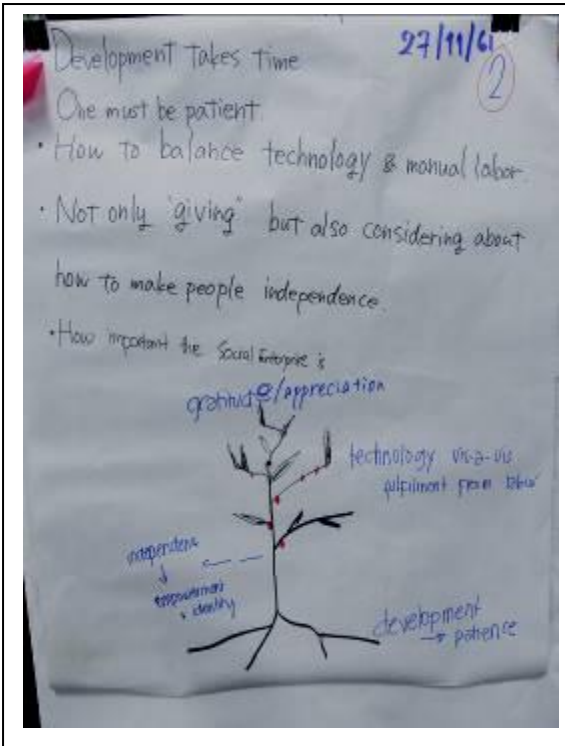
คุณได้เรียนรู้อะไรจากการศึกษาดูงานวันนี้

Group 1

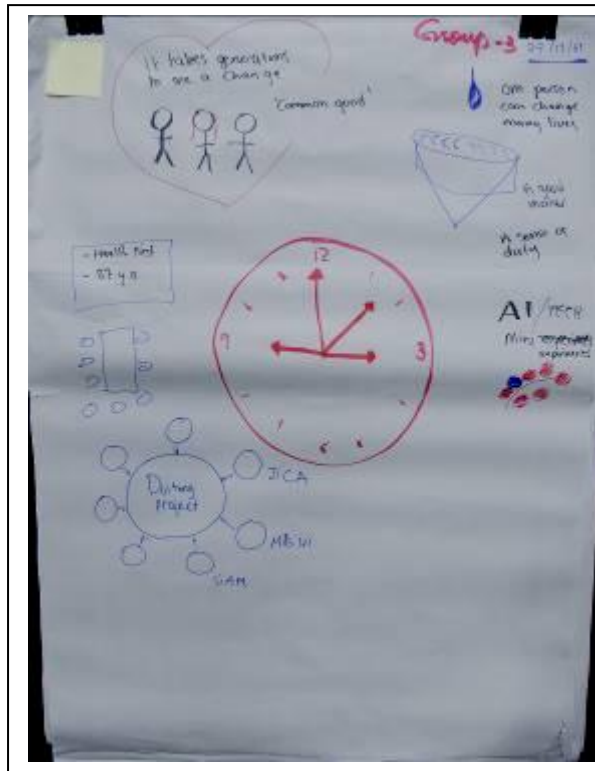
- การปลูกป่าที่ดอยตุงภายใต้ดอยตุงโมเดล คือ จุดเริ่มต้นของการคืนความสมบูรณ์จากสภาพป่าเขาที่เสื่อมโทรม พื้นที่ที่หมดสภาพ ลำธารที่แห้งเหือด ปัจจุบันกลายเป็นป่าต้นน้ำอันอุดมสมบูรณ์ จัดสรรพื้นที่ป่าให้มีประสิทธิภาพมีป่าเศรษฐกิจ และป่าใช้สอยในสัดส่วนที่พอเหมาะและปันส่วน เป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตผู้คนบนดอยตุงได้อย่างยั่งยืน
- เห็น SECI model ได้อย่างชัดเจนที่ดอยตุง

Group 2

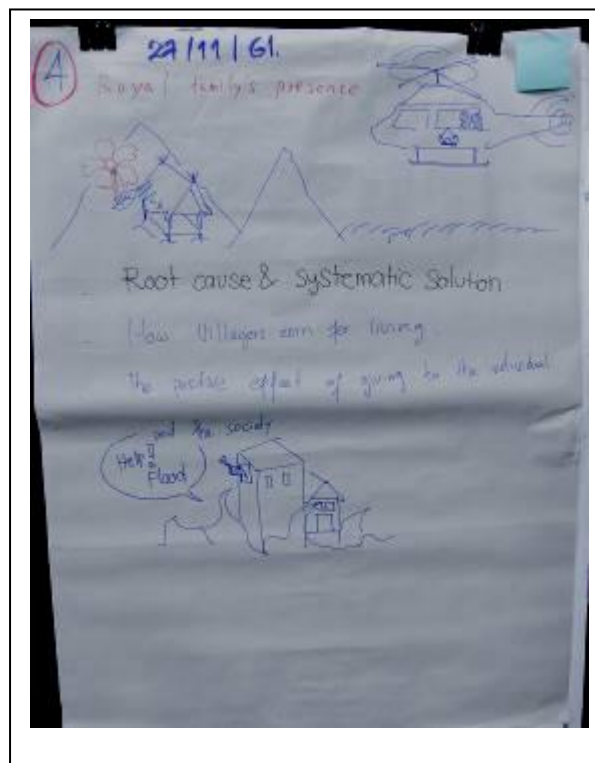
- การทำงานพัฒนาต้องอาศัยเวลา และความอดทน
- วิธีการสร้างสมดุลในการทำงานระหว่างการใช้เทคโนโลยี และการจ้างงานจากแรงงานคนให้ เป็นไปอย่างเหมาะสมเพื่อรักษามาตรฐานของการสร้างคน สร้างงาน สร้างอาชีพที่มีความยั่งยืนมั่นคง
- ไม่เพียงแค่ “ให้” แต่ยังสอนวิธีการทำสิ่งนั้นๆ ให้ได้ด้วยตนเอง
- ธุรกิจเพื่อสังคมเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการสร้างความยั่งยืนในระยะยาว

Group 3

- การสร้างความเปลี่ยนแปลงต้องใช้เวลา โครงการแบ่งระยะการทำงานเป็นช่วง มีแผนการทำงานและเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- คนหนึ่งคนสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงได้มากมาย
- ความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ความร่วมมือกับภาคี ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

Group 4

- แก้ปัญหาที่รากเหง้าและทำอย่างเป็นระบบ
- การพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืนเป็นแนวทางการพัฒนาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ มีเป้าหมายเพื่อให้คนบนดอยสูงประกอบอาชีพสุจริตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน สืบสานแนวพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้า ในการแก้ปัญหา ความเจ็บป่วย ความยากจน และความไม่รู้ ซึ่งเป็นรากเหง้าของปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นบนดอยสูง รวมถึงปัญหาการทำลายป่าไม้ ทำลายสิ่งแวดล้อม เพราะเขาเหล่านั้นขาดโอกาสและไม่มีทางเลือก

วันพุธที่ 28 พฤศจิกายน 2561

- ศึกษาดูงานด้านการศึกษา ณ โรงเรียนบ้านขาแข้งพัฒนา

รับฟังบรรยายสรุปเรื่องการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตั้งทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนโดย
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขาแข้งพัฒนาและเจ้าหน้าที่ส่วนพัฒนาเด็กและเยาวชน

เยี่ยมชมการเรียนการสอนแบบ Montessori ของโรงเรียนบ้านขาแข้งพัฒนา

ประเด็นคำถาม – คำตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	เริ่มต้นแนวทางการพัฒนาการศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร	• เราเริ่มต้นจากเข้าไปเข้าใจ เข้าถึง กลุ่มเป้าหมาย คือ ชาวบ้าน ครูและเด็กในพื้นที่โครงการพัฒนา โดยดูๆ ใน 29 หมู่บ้านและใน 8 โรงเรียนก่อน ว่า มีความต้องการอย่างไรบ้าง มีอะไรที่ขาด • ในห้องเรียน ○ เน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้

		ผู้เรียนแต่ละคนเรียนตามความสามารถ ความพร้อมของตนเอง เตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย จิตใจ และพื้นฐานคุณธรรม ○ มีวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ให้เด็กคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาช่วยเหลือตัวเองได้ บูรณาการความรู้หลายๆ วิชาเข้าด้วยกัน ○ Vocational training เรียนแบบเจาะลึก เน้นสาระเฉพาะด้านพื้นฐานการประกอบอาชีพ ● นอกห้องเรียน เป็นกิจกรรมสนับสนุนเพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับแหล่งเรียนรู้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีอิสระในการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้จากการเล่น และการเรียนรู้จากสิ่งที่ชอบ
2	พื้นที่การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วงไหนบ้างเพราะอะไร	● หลังเลิกเรียน เพราะในเวลาปกติเด็กๆ ต้องเรียนหนังสือ
3	Vocational training มีวิชาอะไรบ้าง	● งานช่าง เกษตร คหกรรม คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
4	มีการเตรียมความพร้อมให้ครูผู้สอนอย่างไรบ้าง	● สนับสนุนให้เกิดสังคมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคุณครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในห้องเรียน พัฒนาผลการเรียนรู้ของเด็ก
5	ปัญหาของเด็กๆ ในพื้นที่ดอยตุงได้แก่อะไรบ้าง	● เด็กสามารถเข้าถึงภัยทางสังคมได้ง่ายในปัจจุบัน ● เด็กไม่มีตัวอย่างที่ดี ที่ให้ยึดเป็นต้นแบบ ● ไม่มีสถานที่หรือพื้นที่ให้เด็กได้พบและทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน ● ไม่มีคนให้คำปรึกษา เพราะมีช่องว่างระหว่างวัยระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก
6	ใช้องค์ประกอบใดเป็นมาตรฐานในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็กในพื้นที่	● พื้นที่การเรียนรู้ มีแนวคิดจากความต้องการของเยาวชน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1. มาเล่น โดยการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

		เช่น พื้นที่ห้องสมุด เล่นกีฬา ดนตรี เป็นต้น 2. มารู้จักตัวเอง ว่าสนใจจะเรียนต่อสาขาอะไรและ มาค้นหาสายการเรียนต่อของตัวเอง 3. มาทดลองอาชีพที่ตนเองสนใจจริงๆ
7	การเรียนการสอนแบบ Montessori มีลักษณะเด่นอย่างไร	● การสอนแบบ Montessori เป็นการจัดสภาพการเรียนรู้ของเด็กให้เหมือนเป็นบ้านโดยมีครูเป็นผู้สนับสนุน ให้เสรีภาพกับเด็ก ให้คำปรึกษาและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

- ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้บริหารมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ม.ล. ดิศปนัดดา ดิศกุล

ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้บริหารมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ม.ล. ดิศปนัดดา ดิศกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประเด็นคำถาม - คำตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	What do you see the biggest challenge of Doi Tung?	● Sustainability ● In terms of business, we rely on human capital. We need to find innovative way to operate efficiently ● As for market, we still rely on domestic market the most. There are opportunities with oversea market i.e. Japan for coffee products; international market and online market for handicraft products, natural fiber/natural color. 2019 year will be the year of exploring international markets
2	How have you been adopting technology to the operation?	● We utilize machine to increase productivity and for more environmental friendly operation i.e. we use tablet to monitor and analyze data for a real time report ● My policy is to keep job for people as long as they can do.
3	How can we apply Doi Tung model in our country?	● Doi Tung is the example of an inclusive economy; care about all and responsible ethically, respectfully, professionally and changing mindset to change behavior for future generation
4	When did you join DT? Can you share your learning process?	● I had been an investment banker for 3 years before joining Doi Tung. I used to aim to be rich and retire before 45 years old. I realized that I was making rich people richer when Thailand encountered economic crisis.

		When I first joined Doi Tung, I worked for café Doi Tung then move to oversee sustainable development programs. I feel appreciate people's facial expression when working with them and see how the project can improve their lives. This make me wake up every day to come to work to help people.
5	I am working with the local to support their handicraft products and may start the social enterprise. How to start the social enterprise from the scratch?	I suggest you look at the business model first. Secondly, your products need to have advantages. Local craft/art can be advantages. Batik can be something else not only cloths but something more appealing to the market. Thirdly, you look into funding landscape inside and outside Indonesia. Maybe you contact KIVA for the micro funding. Lastly you may seek help from social entrepreneur fellows. Going to the events like World Economic Forum or Schwab foundation can provide you good opportunities to meet these people.
6	How do you solve the problem of people going out and don't want to come back? How to preserve the old culture?	- I ask myself why we (Doi Tung Development Project) exists here. It is to provide people opportunity and dignity. - Thinking about normal competitive workforce, going out with better options is a good thing. When people no longer need us, it is our success - As for, culture, we may need to ask the same question to ourselves why the Thai don't

		wear the national dress every day and same question should be asked to all of you ● I feel like Globalization = Normalization
7	Information Technology may make people fear of losing the job, how do you deal with that?	● Technology is to fill in the gap not to force people get out of the job. ● We need to talk to the frontline workers. I believe that good communication will drive away fear.
8	Is the foundation a government, NGO or SE or others?	● Legal perspective = foundation. However, most of foundations rely on donation. We don't like donation model because we have to fit the operation to the donation period and regulations. Therefore, we made a decision not to rely on it and create a business from Doi Tung. The income we make help decrease our dependency on the donation. ● We have 2 operation sides; 1) Rural development side, we are hired by public, we provide the consultancy service, implement the project on behalf of the government and social enterprise side. 2) Social enterprise side of which profits goes back to Doi Tung i.e hire additional teachers, establish the career center, create the eco-system for social enterprise in Thailand
9	Why does the foundation reserve a lot of money? (seeing the annual report)	● We attempt to build endowment fund. In future, we may enterprise Doi Tung to be a platform to help other social enterprise, and support the policy on sustainability

10	Why Doi Tung model have such a big role and space in Thailand?	● In fact, it is very difficult, people refuse to change cos their KPI is different. The whole eco-system may not allow us to push. We are like turning the head of a big dinosaur. ● For example, Montessori, we try to provide alternative to change, we have been working with the Ministry of Education. ● We are trying to engage with more private sector to make a change and broaden our impact. ● In favor of moving some directions, we need to see if it is right or wrong and allow people to learn to make it a better decision too.
11	What do you want us to learn the most when we come to Doi Tung?	● Ask yourself if you have the better self to be proud of and change over time. I suggest you do self - assessment to find the gap and seek what to fill when you expose to new environment.

- ร่วมพูดคุยกับ คนรุ่นใหม่และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง

ร่วมพูดคุยกับ คนรุ่นใหม่และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง

ประเด็นคำถาม – คำตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	มีเกณฑ์การตัดสินใจอย่างไรในการจัดสรรงบประมาณ	● ก่อนการตัดสินใจให้งบประมาณต่างๆ เราจะมองภาพรวมของทั้งหมดก่อน เราเน้นที่การศึกษาเป็นสำคัญอันดับแรก โครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับสุดท้าย ช่วงแรกๆ ที่เราก่อตั้ง อบต. คนที่เรียนจบในระดับสูงๆ ไม่ค่อยมี แต่ปัจจุบันมีเยอะขึ้นมาก ● เราเน้นเรื่องการพัฒนาคน มองว่าในอนาคต จำนวนคนจะขยายจำนวนเพิ่มขึ้น ไม่สามารถจะกลับมาอยู่ที่ดอยตุงได้ทั้งหมด แต่ไปไหนก็ตามต้องเป็นคนดี ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม

2	การเลือกตั้ง อบต. ทำอย่างไร	● การเลือกตั้งมี 2 ส่วนหลักๆ โดยส่วนที่ 1 คือสมาชิกสภาอบต.จำนวน 2 ท่าน วาระ 4 ปีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์ การศึกษาระดับ ม.3 – ม.6 ขึ้นไป ● ประธาน และรองประธานสภา ลงมติเลือกมาจากสมาชิกทั้ง 38 ท่าน โดยจัดการประชุมสภา และเลือกมา 2 ท่าน ส่วนเลขา เลือกจากคณะกรรมการสมาชิก
3	อบต.มีส่วนช่วยส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมของชาวบ้านในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร	● สนับสนุนค่าวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสินค้าหัตถกรรมบางส่วน และหานักออกแบบและผู้เชี่ยวชาญด้านงานหัตถกรรมมาให้คำแนะนำกับชาวบ้านเป็นแนวทางในการพัฒนาฝีมือในการสร้างสรรค์ชิ้นงานหัตถกรรม
4	อบต.มีส่วนช่วยในการสนับสนุนด้านการศึกษาและการพัฒนาคนรุ่นใหม่อย่างไรบ้าง	● สนับสนุนงบประมาณอาหารกลางวัน และอาหารเสริมนมแก่เด็กนักเรียนในพื้นที่โครงการ ● รับสมัครคนรุ่นใหม่ในพื้นที่เข้าทำงานใน อบต. ● สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปโรงเรียน
5	ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในพื้นที่ตอนนี้มีความแตกต่างจากในอดีตอย่างไร	● ก่อนที่จะมีโครงการพัฒนาโดยตุงฯ ชาวบ้านในพื้นที่ทำอาชีพเกษตรกรรม ปลูกผัสดิบ ตัดไม้ทำลายป่าเพื่อการจับจองพื้นที่ทำการเกษตร บ้านที่อาศัยอยู่ก็ไม่มั่นคง แข็งแรง ไม่มีน้ำประปา ไฟฟ้าถนน ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ● ปัจจุบันคนบนพื้นที่ดอยตุงฯ มีความสุข ความสบายมากกว่าแต่ก่อนเพราะพวกเราได้รับโอกาส ให้มีบัตรคพต.สามารถเดินทางไปไหนมาไหนได้สะดวก มีสัญชาติ เป็นคนไทยคนหนึ่ง มีอาชีพและมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว
6	อบต. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงานด้านการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าในพื้นที่ของโครงการพัฒนาโดยตุงฯ บ้างอย่างไร	● ในด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น งานเทศกาลสี่สีแห่งดอยตุง เราก็มียุติหน้าที่อำนวยความสะดวกช่วยเหลืองานด้านการจราจร ● เราจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งในการดูแลเรื่อง

		ศิลปวัฒนธรรมชนเผ่า เรามีงบประมาณจำนวนหนึ่งและแบ่งให้ชนเผ่าทั้ง 6 เผ่าของเราเท่าๆ กัน เวลาที่ถึงช่วงงานเทศกาลประจำชนเผ่า ก็จะใช้งบประมาณนี้เสริมการจัดงานตามช่วงเวลานั้นๆ บ้างแต่ไม่ใช่ทั้งหมดเนื่องจากงานเทศกาลชนเผ่าในแต่ละปีมีหลากหลายงาน และวัฒนธรรมประเพณีควรเป็นเรื่องของชนเผ่าๆ นั้น ดูแลกัน ความเป็นเจ้าของ ไม่ใช่อบต.เป็นเจ้าของ
7	ทำไมเรียนจบแล้วถึงกลับมาทำงานที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ (ตามนักเรียนทุน)	● เพราะเป็นคนในพื้นที่ ได้รับทุนการศึกษาจากโครงการฯ และที่สำคัญผมเกิดในพื้นที่นี้ อยากทำงานอยู่ใกล้บ้าน และใกล้ครอบครัว การได้ทำงานทำให้มีความสุข
8	ชาวบ้านได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากสถาบันการเงิน หน่วยงานรัฐหรือเอกชน บ้างหรือไม่	● เนื่องจากเป็นพื้นที่พิเศษ สิทธิที่อยู่อาศัยหรือที่ทำกินไม่สามารถใช้คำประกันกู้ยืมจากธนาคารได้ โดยมากชาวบ้านจึงไม่ค่อยขอกู้เงินจากสถาบันการเงิน ส่วนการสนับสนุนในรูปแบบอื่นๆ เช่น โครงการก่อสร้างห้องสมุดชุมชน สร้างฝายทดน้ำเพื่อการเกษตร มาในรูปแบบโครงการหรือวัสดุอุปกรณ์
9	โครงการพัฒนาออยตุงฯ และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวงทำงานร่วมกันอย่างไร	● โครงการพัฒนาออยตุงฯ และ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดอยู่แล้ว ● เรามีแผนการทำงานร่วมกัน อันไหนที่อบต.ทำได้เองก็ทำเลย หากไม่มีงบประมาณก็ปรึกษากันว่าจะร่วมมือหรือสนับสนุนได้จากแหล่งไหน ● นอกจากนี้โครงการพัฒนาออยตุงฯ ก็เป็นที่ปรึกษาให้ด้วย ● สิ่งหนึ่งที่เราเห็นชัดเจนคือ สมัยที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ รัชกาลที่ 10 เสด็จมาที่นี่ ชีวิตความเป็นอยู่ของเราไม่ดีเท่ากับทุกวันนี้เลย หลังจากโครงการเข้ามา เราได้โอกาสพัฒนาและดูแลคนในพื้นที่ให้อยู่ดีมีสุขมากขึ้น จากการหาแนวทางร่วมกัน

- ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ

เยี่ยมชมโรงงานแก้วกาแฟ และโรงงานเซรามิก

เยี่ยมชมโรงงาน กระดาษสาและโรงงานทอผ้า

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	ทำไมคนในพื้นที่จึงเลิกปลูกฝิ่นและกลับมาทำงานในศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ	- เริ่มจากโครงการปลูกป่าตามแนวพระราชดำริ ที่จ้างงานชาวบ้านปลูกป่า ทำให้ชาวบ้านเริ่มมีงาน มีรายได้ จึงเว้นจากการปลูกฝิ่น - นอกเหนือจากจากงานในภาคเกษตร มีการพัฒนาต่อยอดทักษะงานมือที่ชาวบ้านมีอยู่ เอามาพัฒนาปรับปรุงให้มีคุณภาพ

3	ทำไมจึงเชื่อมั่นในโครงการพัฒนา ดอยตุงฯ	● สิ่งที่ทำให้ข้าคิดว่าจะต้องมา คือโครงการนี้เป็นโครงการของสมเด็จพระเจ้า ครั้นแรกที่จะเกิดโรงงานทอผ้า เจ้าหน้าที่โครงการฯ และผู้บริหาร เข้าไปหาชาวบ้านถึงที่ เพื่อสอบถามความต้องการของชาวบ้านก่อน ทำให้คลายความกังวล และเปิดใจ กล้าที่จะลองทำงานกับโครงการ
4	ทำไมต้องทำกระดาษสาแบบญี่ปุ่น	● กระดาษสาแบบญี่ปุ่นผลิตได้ปริมาณมากและเร็วกว่าการผลิตกระดาษสาแบบไทย
5	กาแฟดอยตุงเป็นที่รู้จักและมีความ ต้องการทางตลาดสูง ทำไมจึงไม่ ขยายพื้นที่รับซื้อเมล็ดกาแฟ ไปยัง พื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดเชียงรายด้วย เพื่อให้จำหน่ายได้กำไรมากๆ	● กาแฟดอยตุง คือ กาแฟที่ปลูก ดูแล เก็บเกี่ยว และแปรรูป จากเมล็ดกาแฟที่เก็บจากต้นกาแฟในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เท่านั้น ● เราไม่ได้เน้นเรื่องของปริมาณ แต่เน้นเรื่องคุณภาพ และเน้นการสร้างงานสร้างอาชีพให้คนในพื้นที่
7	ทำไมจึงตั้งโรงงานเซรามิก	● สมัยก่อนเราเคยนำเศษหญ้าแฝกมาผสมกับดินเหนียวที่หาได้ในพื้นที่นั้นทำเป็นกระถาง จึงเกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาให้ดินเป็นเครื่องปั้นดินเผา จนพัฒนาต่อยอดจนเป็นเครื่องปั้นเซรามิกดอยตุง

ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากคณะ

ที่ประเทศเวียดนาม มีการปลูกกาแฟอาราบิก้ามีอยู่มาก แต่การควบคุมด้านคุณภาพเป็นไปได้ยาก เนื่องจากกาแฟที่นำมาแปรรูปมาจากแปลงกาแฟทั่วเวียดนาม และกลุ่มผู้ผลิตกาแฟคว้างบางกลุ่มมีการนำเอากาแฟที่คุณภาพต่ำมาผสมกับกาแฟคุณภาพสูง มาคั่วจำหน่ายเพียงเพราะต้องการขายกาแฟแปรรูปให้ได้ปริมาณมาก โดยไม่สนใจด้านคุณภาพจะเป็นอย่างไร สร้างความเสียหาย และทำให้กาแฟเวียดนามไม่เป็นที่นิยม สำหรับผู้บริโภค และขายได้ในราคาที่ต่ำ อยากให้โครงการฯ รักษาคุณภาพและมาตรฐานแบบนี้เอาไว้ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้มากยิ่งขึ้นต่อไป

- ศึกษางานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและเยี่ยมชมสถานที่บริเวณศูนย์คัดแยกขยะ

เยี่ยมชมกระบวนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมโรงงานและการคัดแยกขยะ

- สรุปการเรียนรู้ประจำวันพุธที่ 28 พฤศจิกายน 2561

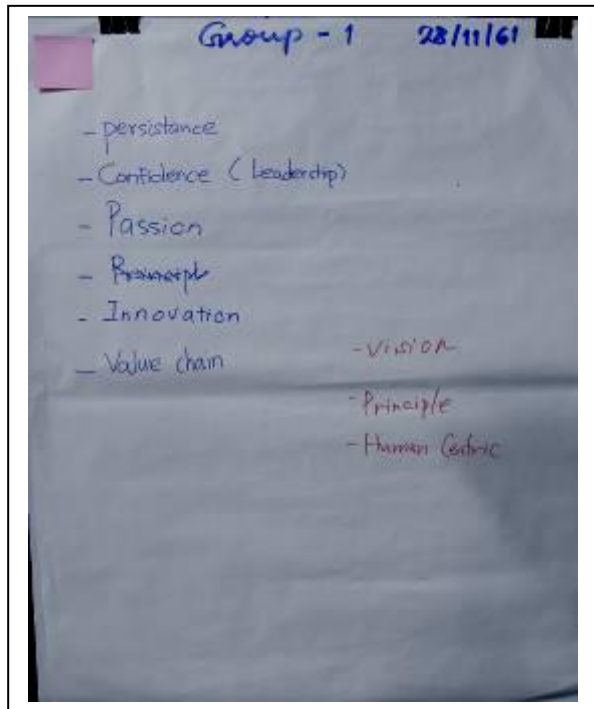
What are the keys success factors of Doi Tung?

สรุปบทเรียนการเรียนรู้ประจำวันพุธที่ 28 พฤศจิกายน 2561

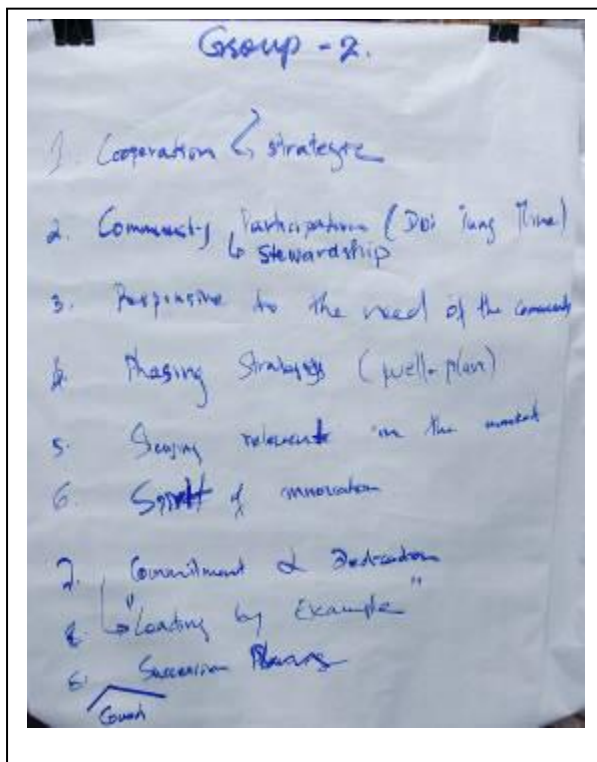

Group 1

- คน
 - มีความพยายาม
 - มี "ใจ"
 - มีความเป็นผู้นำที่มีความมั่นใจ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล
 - บุคลากรที่ดี ถือเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญและการพัฒนาศักยภาพของพวกเขาก็เป็นสิ่งสำคัญ ทั้งเรื่องสภาพแวดล้อมการทำงาน และต้องให้ความเคารพซึ่งกันและกัน
- นวัตกรรม
- การเพิ่มมูลค่า

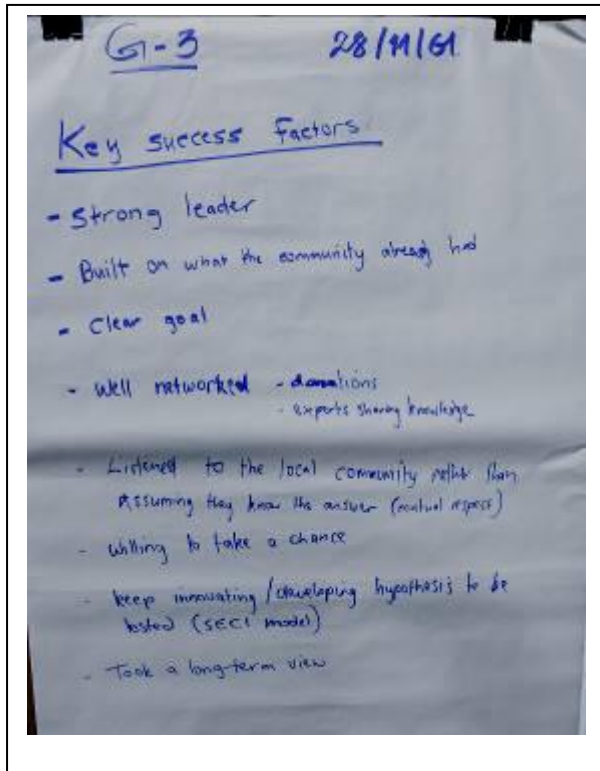
Group 2

- กลยุทธ์ และความร่วมมือ
- ชุมชน/ชาวบ้านมีส่วนร่วม
- ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชน
- การวางแผนที่ดี
- นวัตกรรม
- การอุทิศตน ความเสียสละ
- ตลาดนำ
- การเป็นแบบอย่างที่ดี สอนด้วยการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

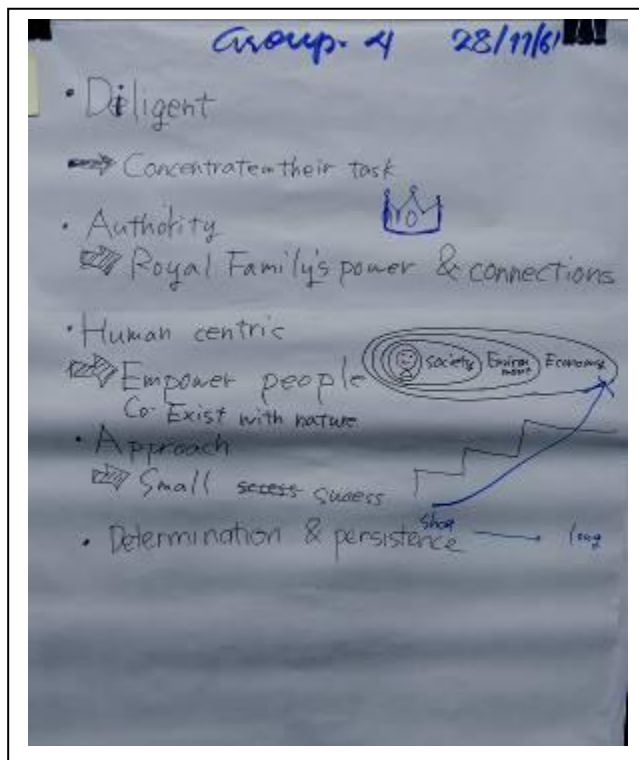

Group 3

- มีผู้นำที่เข้มแข็ง
- พัฒนาจากศักยภาพของชุมชน
- มีเป้าหมายชัดเจนในการทำงาน
- มีเครือข่ายร่วมพัฒนา (ผู้สนับสนุนเงินทุนและผู้สนับสนุนองค์ความรู้)
- รับฟังความคิดเห็น ความต้องการของคนในพื้นที่ ไม่สมมุติฐานเอาเอง
- แสวงโอกาส
- พัฒนาอย่างต่อเนื่อง SECI model
- มองการณ์ไกล

Group 4

- ขยัน ตั้งใจมุ่งมั่น
- พระบรมราชูปถัมภ์ และเครือข่ายพัฒนา
- คนเป็นศูนย์กลาง การเสริมสร้างศักยภาพของคนให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้
- กำหนดแนวทางความสำเร็จโดยเริ่มต้นจากการทำสิ่งเล็ก ๆ

วันพฤหัสบดีที่ 29 พฤศจิกายน 2561

- เยี่ยมชมธนาคารสุกรเหมยซาน บ้านปางมะหัน

รับฟังบรรยายสรุปการบริหารจัดการธนาคารสุกรเหมยซาน โดยคุณ ดาวิ เสถียรเกริกชัย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพ

ประเด็นคำถาม – ตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	ทำไมต้องมีธนาคารสุกร	● การสนับสนุนให้ชาวบ้านรู้จักการเลี้ยงปศุสัตว์ ไว้เพื่อการบริโภคในครัวเรือน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สร้างความมั่นคงทางอาหาร
2	ทำไมต้องสุกรเหมยซาน	● เนื่องจากสุกรเหมยซานมีสีดำ ชาวบ้านในพื้นที่นิยมใช้ในการประกอบอาหารและทำพิธีต่างๆ ตามความความเชื่อ ● เลี้ยงง่าย โตเร็ว ลูกตก
3	มีวิธีบริหารจัดการธนาคารสุกรอย่างไร	● ผู้เข้าร่วมโครงการต้องผ่านการอบรม ตรวจโรงเรือน และมีต้นกล้วยมากพอสำหรับการเลี้ยงสุกร ● เมื่อได้รับสุกรเหมยซานเพศผู้ไป ต้องจำคินเป็นสุกรเหมยซานเพศผู้อายุ 45 วัน 1 ตัว ภายใน 3 ปี

		เมื่อได้รับสุกรหมอยชานเพศเมีย ต้องจ่ายคืนเป็นสุกรหมอยชานเพศเมียอายุ 45 วัน 3 ตัว ภายใน 3 ปี
4	ชาวบ้านได้อะไรจากธนาคารสุกรหมอยชาน	ลดรายจ่ายในครัวเรือน เพิ่มรายได้จากการจำหน่ายสุกรหมอยชาน และมีเงินออม
5	สุกรหมอยชาน 1 ตัว มีลูกได้มากที่สุดก็ตัว	18 – 24 ตัว
6	นำมูลสุกรไปใช้ทำอะไรต่อหรือไม่	ปุ๋ย
7	อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรหมอยชานมาจากที่ไหน	ต้นกล้วยที่โครงการสนับสนุนให้ชาวบ้านปลูกเพื่อใช้เป็นอาหารสุกร นำมาสับละเอียดและหมักกับกากน้ำตาล รำข้าวและหัวอาหารสำเร็จรูปเป็นเวลา 7 วัน ก่อนนำมาใช้เลี้ยงสุกร

เยี่ยมชมคอกเลี้ยงสุกรหมอยชาน

- รับฟังบรรยายสรุป ณ สำนักงานปลูกป่าปางมะหัน ต.เทอดไทย

รับฟังบรรยายสรุปการปลูกป่าปลูกคน ด้วยวิธีการปลูกป่า แบบไม่ปลูก โดยคุณสลักจิต มั่นธรรมรักษา

- ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาและปลูกพืชชาน้ำมัน

พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาและปลูกพืชชาน้ำมันปางมะหัน

(จากซ้าย) นายดาวิ เสถียรเกริกชัย นายเยรามิ เจริญจันทมนี นายอาแล่ อ่วยแม นายอภิสิทธิ์ ปอดอแก้ว

ประเด็นคำถาม-คำตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	ทำไมต้องปลูกชาน้ำมันบนพื้นที่ปางมะหัน	เมื่อปีพ.ศ. 2549 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ดำเนินโครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกชาน้ำมันร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา ด้วยทรงเล็งเห็นว่า ผลผลิตของชาน้ำมันมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงให้ชุมชนในพื้นที่สูงได้ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ จึงนำตัวอย่างเมล็ดพันธุ์ชาน้ำมันจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมาทดลองปลูกในพื้นที่โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ณ หมู่บ้านปางมะหัน และหมู่บ้านปุ่นะ ตำบลเทอดไท อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
2	ใช้เวลานานไหมกว่าจะทำให้ชาวบ้านเชื่อในโครงการฯ	- ก่อนที่โครงการเข้ามา ชาวบ้านมีความกลัวว่าโครงการจะเข้ามายึดพื้นที่ทำกิน เกิดการต่อต้านอย่างหนักจนกระทั่งทำหนังสือร้องเรียนไปยังส่วนการปกครอง - โครงการฯ ส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจกับชาวบ้านหลายครั้ง เพื่อรับฟังปัญหาและหาทางแก้ไขช่วยเหลือชาวบ้านจนสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เป็นที่ยอมรับ
3	มีกลยุทธ์อย่างไรที่ทำให้ชาวบ้านมาทำงานกับโครงการฯ	- จ้างงานชาวบ้านเข้ามาเป็นลูกจ้างโครงการในระยะสั้นๆ ก่อน เพื่อให้เกิดรายได้ เห็นผลจริง ชาวบ้านจึงเกิดความเชื่อ - ทำให้อู่ก่อน สอนให้ทำตาม ทำให้เกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกัน
4	ใครปลูกป่า ใครเป็นเจ้าของป่า	ชาวบ้าน ชาวบ้านช่วยกันปลูกป่า ชาวบ้านได้ใช้

		ประโยชน์ รวมถึงเป็นผู้ดูแลป่าร่วมกัน เช่น ปลูก ต้นกล้วยเพื่อเป็นแนวกันไฟธรรมชาติ การตัด สาขาระยะป่า ทำแนวกันไฟ ป้องกันไฟป่า แบ่งเป็น ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ ป่าใช้สอย และ ที่ดินทำกิน
5	ชาวบ้านในพื้นที่ที่มีการปลูกฝิ่นคน รุ่นใหม่อย่างไร	● คนรุ่นใหม่ มีโอกาสมาศึกษาดูงานในพื้นที่บ้าง ● เจ้าหน้าที่โครงการทำกิจกรรมในโรงเรียน สอน ให้เยาวชนการดูแลป่าในกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ
6	มีการทำประชาสัมพันธ์ การทำ ตลาดเพื่อส่งเสริมการจำหน่าย น้ำมันเมล็ดชาหรือไม่อย่างไร	● ปัจจุบันนี้เราได้รับซื้อผลผลิตจากชาวบ้านใน โครงการด้วยการรับประกันราคากลาง เพราะ ยังคงอยู่ในช่วงค้นคว้าและวิจัยคุณสมบัติของ ชาน้ำมันก่อน ยังไม่ได้เน้นเรื่องการทำการตลาด ● จำหน่ายภายใต้แบรนด์ พัฒนาพัฒนา ของมูลนิธิ ชัยพัฒนา
7	พึงพอใจผลลัพธ์ของการดำเนินงาน โครงการฯ หรือไม่	● พึงพอใจมาก ก่อนโครงการมา ในพื้นที่มีปัญหา เรื่องปากท้องของชาวบ้านและปัญหาอื่นๆ โครงการช่วยหาแนวทางการแก้ไขให้ชาวบ้าน โดยการสอนให้ชาวบ้านเรียนรู้วิธีการแก้ไข ปัญหา บริหารจัดการได้ด้วยตนเอง สิ่งแวดล้อมก็มี สภาพที่ดีขึ้นเรื่อยๆ มีป่าไม้ มีต้นน้ำ มีน้ำใช้ ตลอดทั้งปี

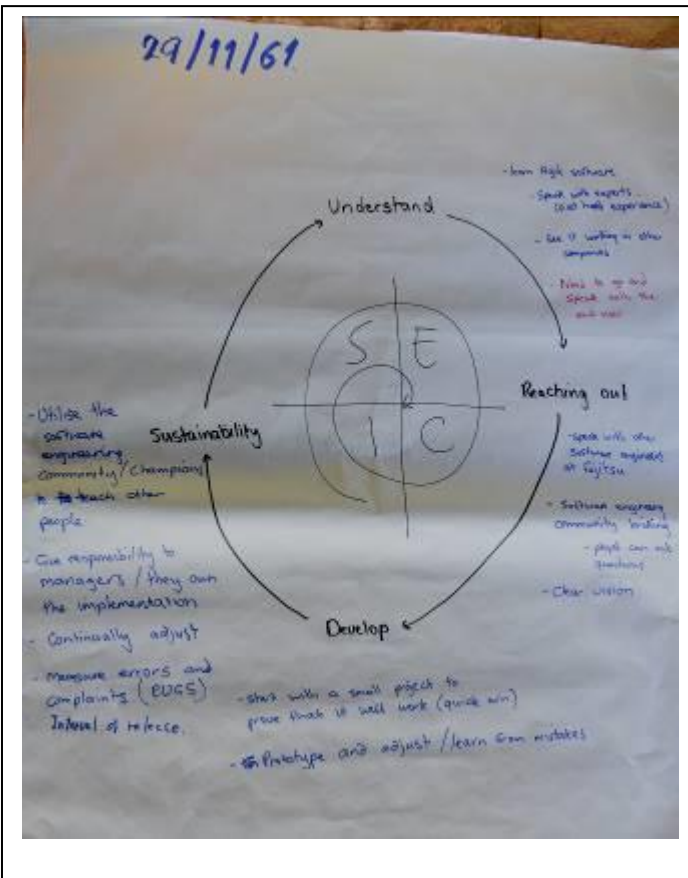
- สรุปบทเรียนการเรียนรู้ประจำวัน ที่ 29 พฤศจิกายน 2561

คุณจะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือปรับใช้กับการทำงานของคุณอย่างไร?

กิจกรรมสรุปบทเรียนการเรียนรู้ ณ ศาลากิจกรรมสำนักงานปลูกป่าปางมะหัน

Group 1

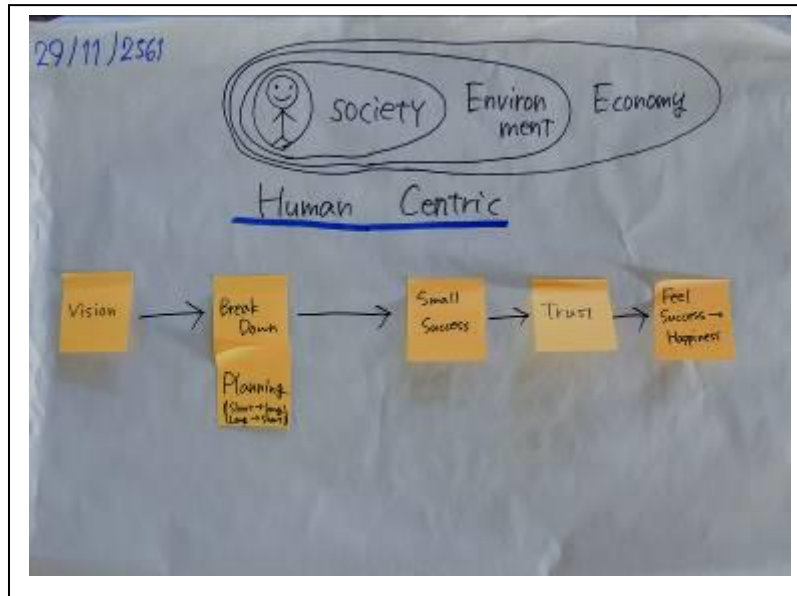
- นำหลักการพัฒนา ทางเลือกที่ยั่งยืนไปปรับใช้กับงาน
- Understand เรียนรู้จากการพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญผู้มีประสบการณ์ ดูการทำงานในบริษัท อื่น ๆ และต้องไปพูดคุยกับผู้ใช้ปลายทาง
- Reaching Out การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้กับช่างเทคนิคทีมอื่นๆ ของ Fujitsu เพื่อปรับทัศนคติในการทำงานให้เป็นไปอย่างสอดคล้อง
- Develop เริ่มทำ Project เล็กๆก่อนเพื่อให้เกิดความชำนาญและนำข้อบกพร่องมาพัฒนาไปทำ Project ใหญ่ๆ ต่อไป
- Sustainability สร้างความรับผิดชอบกับผู้จัดการ คอยวัดข้อผิดพลาดและสร้างแนวทางการแก้ปัญหา

Group 2

- มีวิสัยทัศน์
- สร้างความเชื่อมั่น
- ขยัน
- มีเป้าหมายการดำเนินงานระยะยาว
- คำนึงถึงคุณภาพมากกว่า ปริมาณ
- คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อรองรับความเจริญก้าวหน้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
- ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

Group 3

- การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบหลักอยู่ 3 ด้าน คือ
- สังคม – สิ่งแวดล้อม – เศรษฐกิจ โดยการให้คนเป็นศูนย์กลาง วางแผนการทำงานที่เป็นระบบ จากสิ่งที่เห็น ไปสู่การตกตะกอนความคิด วางแผนการระยะสั้นและระยะยาว ก้าวไปสู่ความสำเร็จที่เล็กๆก่อน สร้างความเชื่อมั่น และเกิดความสุข

Group 4

การพัฒนาที่เริ่มจากการพัฒนาจุดเล็กๆ ไปสู่สิ่งที่ใหญ่ๆ เหมือนการกระเพื่อมของหยดน้ำ เริ่มจากการรู้จักรากเหง้าของปัญหา เพื่อการหาแนวทางแก้ปัญหาที่ตรงจุด เมื่อคนอยู่ได้ ก็กลับมาพัฒนาด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ ได้

วันศุกร์ที่ 30 พฤศจิกายน 2561

- รับฟังบรรยายสรุปการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง โดย คุณสลักจิต มั่นธรรมรักษา

รับฟังบรรยายสรุปการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวงและโครงการขยายผล โดย คุณสลักจิต มั่นธรรมรักษา

- กิจกรรมสรุปบทเรียนการเรียนรู้ (คณะจะนำเสนอกับ Professor Toyama เมื่อเดินทางกลับไปญี่ปุ่น)

แบ่งกลุ่มสรุปบทเรียนการเรียนรู้

ภาคผนวก

1. Participant List

No.	Name	National	Type of industry	Organization
1	Ms.Tatika Medida Catipay	Philippines	Social Enterprise	Trib atika
2	Ms. Pornnapa durongpisitkul	Thailand	Banking	Siam Co Commercial Bank Public Company Limited
3	Mr.Masanori Furuya	Japan	Storage System	Fujitsu Limited
4	Mr. Masayuki Hanazawa	Japan	Information & Communication	TKC Corporation
5	Ms. Hnin Wai Lwin	Myanmar	Software Development	Galaxy Software Service Co. Ltd
6	Ms.Duong Thi Hanh Hoang	Vietnam	Retail	AEON Vietnam Co., Ltd
7	Mr. Hiroshi Kawai	Japan	Information Technology	P F U Limited
8	Ms. Shoko Motoki	Japan	Telecommunications	Fujitsu Marketing Limited
9	Ms. Channy Ou	Cambodia	Banking	R H B Indochina Bank Limited
10	Mr. Satoshi Oyu	Japan	Information Technology	Fujitsu Limited
11	Ms.Hang Thi Thu Pham	Vietnam	Advertisement Marketing	5S Consulting and Media Co., Ltd
12	Mr.Taku Sato	Japan	Technology Services	Fujitsu F SAS Lnc.
13	Mr. Daisuke Takezawa	Japan	IT Services	Fujitsu Limited
14	Ms. Wan Lin Tan	Singapore	Urban Planning. Government	Urban Redevelopment Authority
15	Ms. Lauren Mary Trethowan	Australia	Logistics	Australian Postal Corporation
16	Mr. Tzu - Hsiang Yuan	Taiwan	Film, arts, Media and entertainment	Mandarin Vision Co. Ltd.
17	Mr. Mohammad Zuhair	Indonesia	Philanthropy	Hadji Kalla Foundation

2. แบบประเมินความพึงพอใจในการศึกษาดูงาน

Summary of Satisfaction Survey Study Visit for JAIMS - GLIK Fall 2018

26 - 30 November 2018

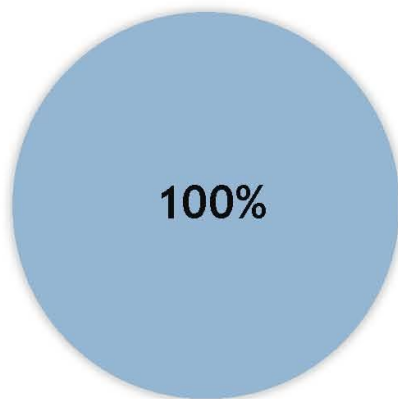

Total Participants 17 person

Responded 17 person (100%)

100% Expectation Met

Site visit

- Site visit are interesting and impressive

Learning

- Sustainability
- Leadership

Gain direct experiences

- Totally fine! A lot of site visits. Talking with local people. Direct experiences are helpful for understanding.
- The direct experiences with villagers and site visit

Meeting Expectation

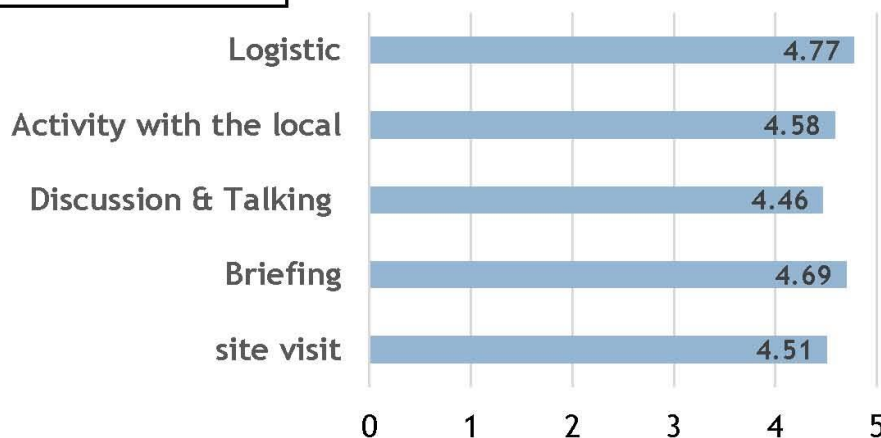
- Every part
- All parts (Except for the visit to the Military base which we have not done at the time writing this feedback)
- Totally fine! A lot of site visits. Talking with local people... Direct experiences are helpful to understanding.
- Pig bank and pang mahan, Trash recycling system, Coffee farm/factory, Macadamia factory. Coffee picking, reforestation, The school & waste management centre are very impressive
- Pig bank was very interesting. If I could see duck, sheep bank. Its better
- Value added to coffee product from bean to roasted to branded package very innovative
- Talk with old generation + SAO
- The factory of coffee roast Great to see so many aspects of what we learnt in japan being put into practice
- The direct experience with villagers and site visit
- We could see the current real situation. It was helpful for me to compare my situation
- Help me understand the local situation and also have chance to give some direct knowledge
- I can learned what is the sustainability for the local community through the dialogues with local leaders and peoples.
- I've learned that royal family's leadership is quite strong and it make locals happy.
- Give and amazing opportunity to internalize the projects that is successful for implementation in our lives in the future
- I can observe the site of all components in Doi Tung project. I met interesting people from MFLF (Leaders and staff), local villagers and local authorities I learned a lot from all of them
- I saw local people's education lifestyle, business, passion I also realized that vision is important the Doi Tung project is like a hub to other project

Overall Satisfaction

5 = Very satisfied 4 = Somewhat satisfied 3 = Neutral
2 = Somewhat dissatisfied 1 = Very Dissatisfied

Average = 4.60

Logistics

Average = 4.77

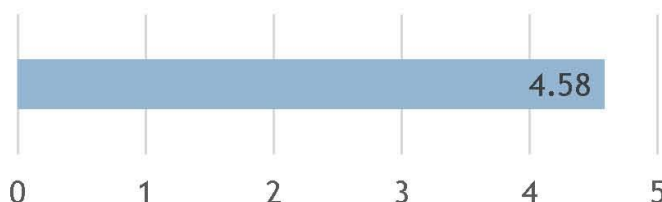
Comments

- Excellent! I was really impressed with how this was managed
- No need snacks in the car (to MFLF reforestation)
- Very well prepared & very good & very friendly

Activity with the local

Average = 4.58

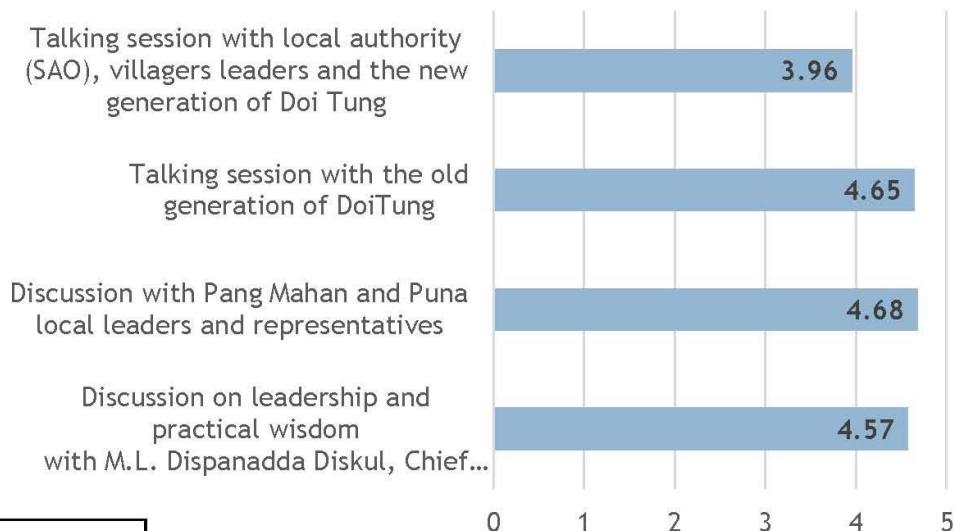

Comments

If we can also process coffee bean with local people, this will be better

Discussion & Talking Session

Average = 4.46

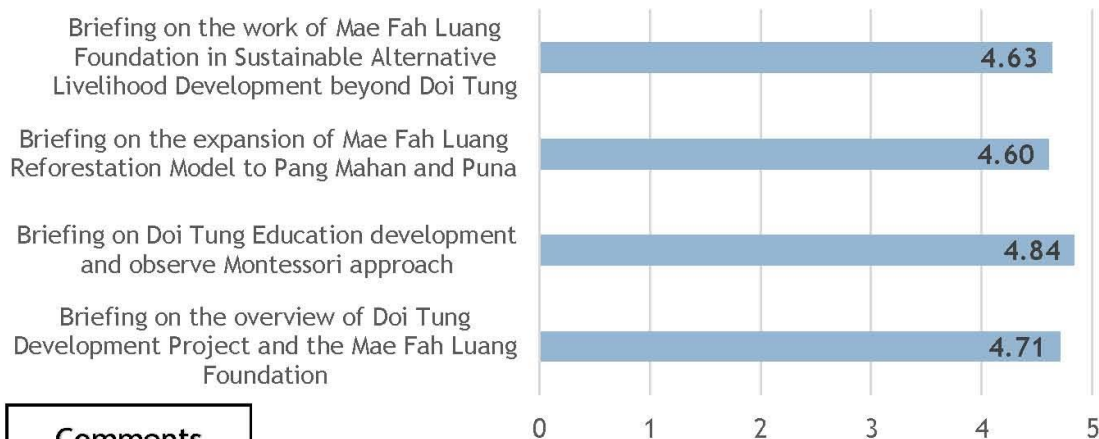
Comments

- More information about background of each speakers and Thai's political system should be provided in advance to talking with the SAO. The presentation video should be shorter.
- Please provide more background information of the old generation so that the Q&A would be more efficient.
- Discussion with Pang Mahan and Puna local leaders and representatives make me feel bright

Briefing Session

Average = 4.69

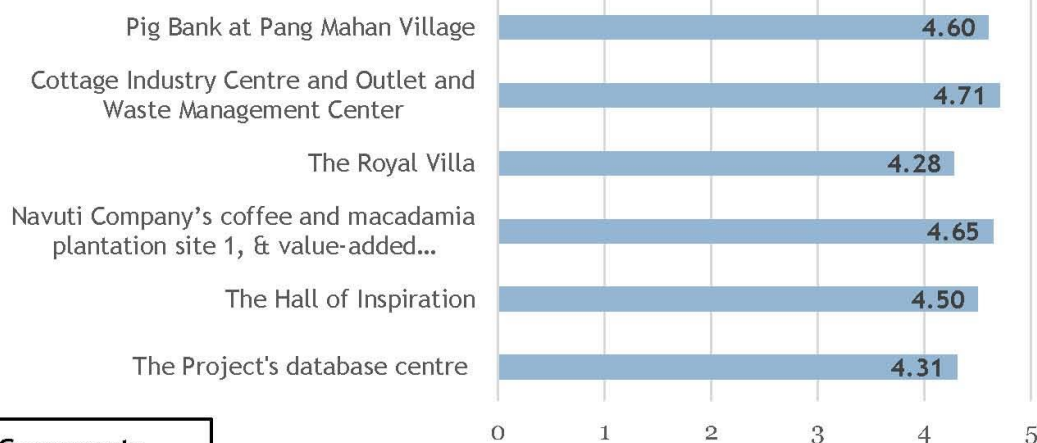

Comments

- Briefing on the expansion of Mae Fah Luang Reforestation Model to Pang Mahan & Puna make me feel bright
- Briefing on the work of Mae Fah Luang Foundation in Sustainable Alternative Livelihood Development beyond Doi Tung was a little too fast of explanation
- Briefing on Doi Tung Education development and observe Montessori approach the principle was very impressive
- Briefing Pang Mahan & Puna was very impressive

Site Visit

Average = 4.51

Comments

- A little bit short, should be longer
- Require more time; 15 min more at the Royal villa
- Please 1-1.5 h at hall of inspiration
- I wish had more time
- Time management

Additional comments

- I'm glad to visit here and to observe real situation. Thank you
- Thank you for sharing and the experiences on how to help people.
- Thankful to what you did for other countries' project as well.
- It is the best learning experience during 3.5 month with this program.
- Other contents to be considered adding next time
 - The hall of opium
 - Waste management.
 - Healthcare centre
 - Social enterprise
 - The local market which people living in Doi Tung are running.
 - How to build trust with governments in Thailand other countries.
 - What is the next vision/challenges and how to deal with them.
 - How to expand knowledge.
 - Early years of the project or to visit the site of current program that is still on its early stage.
 - If we have time. I wanted to visit "Doi Tung 2-5" Project
 - Project & Financial management for social enterprise
 - No more ! I think you've tried to pack too much into the program.

Additional comments

- Program & time management
 - The program is very inspiring and the contents were relevant. My main issue is time management you could shorten the course and provide thinking and rest time for participants in between would be better
 - I think this module would have been improved significantly with better time management. Also we've been running reflection really well as a self managed group for three months. It was strange changing it up in Thailand without any reasoning why.
 - Long reflections at the onset of program made is very tired and not productive
 - Working time was too long to keep concentrate.
 - If it is available. I think that 2 weeks for Thai module is better. I thought little bit tight schedule.
 - Sometimes we had waste time to move. Can we just have diner directly after finish the visit? No need to spare time at the hotel before dinner.
 - You did a very good job, collaborating every activities effectively. I really appreciate. Thank you. I wish to add in : less visit (maybe the coffee factory is not necessary), more time for activity and visit healthcare centre.
 - I learned that environment is required to satisfy the outcomes. (This is one of my key learns too! To take back for sessions I run). For example, at 10 pm with a client that is falling asleep you may have more slides to get through but no one is taking the information in and learning after such a long day
 - Always provide background of people we talk. This is for better Q&A.
- The meal was very delicious, but the amount was too much (we don't like food waste). I feel like we are wasting food, it is not sustainability.